

لاسک - پرژدبورژ - مخوو - کوشیتسه - دوتاپوش - کارپات - (Uniejow - Lask-Pjedborj-Miechow Cochitse-Dunajec-Carpathes)

در کنار روود «نازو»، بین «نسخاو» (Tsekhanov) و پلونسک (Plonsk) برای نامین جناح راست نام آراپش، بجای ارش ۲ که سمت «ورشو» عقب برده بودند، روز ۲۴ اکتبر ارش جدیدی تشکیل دادند (با ستاد ارش یکم)، ولی برای عملیات در سمت «نمان» ارش ۱۰ مأمور شده و ارش مزبور امرشد (۲۹ اکتبر) که دشمن را بعقب خط در راه چه های «مازوری» برآوردواز جا ب «ویستول-فلی» برای خود راهی ناز کند.

این موضوع ناعث شد که ارش ۰۱ دویس آلمانها را مواسع در راه چه های «مازوری» را بد، و ارش یکم هم آهارا بخط پید ببورگ - سلداو (Neidenburg-Soldau)

عقب نشاند

ولی هیندنبورگ از خطوط منصل راه آهن استفاده کرده و عملیات جدیدی در شمال لهستان تهیه دید که نوجه روسها را کاملاً بخود جلب نمود.

نتیجه

عملیات فوق برای طرفین در کنیات مختلفی جریان یافت:

برای روسها این عملیات توسعه نقشه اساسی چیز بود، لذا پس از خدم شکست اطریشها بالادر گک، قدامات لازم جهت تمرکز قوا در ناحیه «ورشو - ایوانکورود» بمنظور تعرض به مرکز آلمان بعمل آوردند.

برای آلمانها این عملیات برخلاف نقشه چیز بود، چه نقشه مزبور اعراض حداقل قوارا بشرق ایجاد میکرد.

نقشه روس از آغاز عملیات نا آخر یک منظور را نسبیت میکرد و آن اجرای ضربت از سمت «ورشو» بود، نقشه آلمان سه طرز ندرجی بخود گرفت؛ ضربت

بجنایح راست ارنشیهای روس نزدیک دساند و پر، حمله بجانب «ورشو» و نهیه دام در «پلینسا» ولی هیچیک از این طرحها با توانیق انجام نگرفت.

عملیات روسها از روی اختیاط زیادی بود، در صورتی که آلمانها در عملیات خود نهود بیشتری بروز نمدادند. اما هر دو صورت، عملیات باصفات و استعداد مابوری ارنشیهای مربوطه ناسب کامل داشت. خصوصاً برای آلمانها که با کیفیات مساعدتری بیز فرین نمود. چه بطوریکه «موذر» مینویسد: فرماندهی آلمان از بیان مقاصد فرماندهی روس قبل از استھنار حاصل کرده و از محاطه اینکه متوجه آلمانها میگردید بعوْقَع آگاه نبشد.

در هر صورت آلمانها بوسیله نعرض خود سه مقصود مهم را انجام دادند: از نعرض روسها «سیلری» جلوگیری کردند، ارنشیهای روس را در مسافت طولانی به محاربه کشانده و آنها را وادار به گسترش تمام پیروی خود نمودند فاماً آرایش آنها را پایند سمت معینی کردند و بدین ترتیب، برای روسها نقل و انتقال سریع قوای مهم و واسطه نقدان خطوط آهن غیر ممکن میگردید.

جبهه صربستان (نخست شماره ۵)

سابقاً گفتیم که سربیها در پشت رودخانه «دریا» مدت دو ماه از نعرض اطرافیها جلوگیری کردند. ولی عاقبت عملت مصرف شدن مهمات و شدت یافش تهدید اطرافیها در کار محاصره اچار روز ۱۷ وامر شروع عقب شینی سمت مشرق نمودند.

عقب شینی ایشان با کمال ظم انجام نگرفت، و بوسیله حملات متقابله دشمن را در پل فاصله فاصل نوجهمی از خود دور نگاه نمیداشتند. صربها از ۲۰ نا ۲۹ وامر در کار رودخانه «کولوبرا» (Koloubra) چندین محاربه نموده و پس از آن عقب نشته و نا ۲ دسامبر بنایه یین دهابوب و موراوا اصرپ (Morawa Serbe) رسیده و در مواضع مستحکم کسمائی (Kosmai) و «رودینک» قرار گرفتند.

ورود عثمانی به جنگ

هنگام جریان و قایع فوق متفقین با عدم موافقت جدید دپلوماسی مواجه گشتهند؛ دولت عثمانی، که مدتها بود تحت نفوذ آلمان واقع شده بود، روز ۳ نوامبر علناً در صفه متحدین داخل جنگ گردید.

اینواقه صورت جنگ را بطوریق ذیل تغییر میدارد:

۱- یکقسمت از نیروی روس متوجه جبهه دریای سیاه و قفقاز بگشت.

۲- کوناه نزین خط مواسلات روسیه با خارج و متفقین قطع میشد.

۳- آلمان بمواد خام عثمانی دسترسی حاصل میگرد.

۴- موجودیت صربستان در مخاطره واقع میشد، چه در خط مواسلات یعنی دول مرکزی و عثمانی فرار گرفته بود.

۵- محیط جنگ جهانی توسعه میباشد؛ زیرا شرکت سایر دول بالکان در جنگ نیز مسلم میگردید، بعلاوه جبهه مهم "جدیدی در قسمت آسیائی عثمانی ایجاد میشد که طرف توجه سباست استعماری فرانسه و انگلیس بود.

متفقین در قبال اقدام دولت عثمانی بعملیات ذیل پرداختند: نیروی روس فوراً از سمت قفقاز داخل خاک عثمانی شد، استحکامات داردابل (Dardanelles) مورد بمباردمان قرار گرفت، ارتش انگلیس در خلیج فارس بصره را نصرف کرد، چندی بعد (۱۷ دسامبر)، انگلیس در پاسخ نمایش عثمانی در شبه جزیره سینائی (Sinai)، مصر را تحت الحمایة خود اعلام نمود.

از سال ۱۹۱۵ عملیات مهمتری بر ضد عثمانی شروع شد.

نتیجه مربوط بتمام مرحله

این مرحله جنگ یعنی الملل که خاتمه یافت منضم عوایض مهمی بود:

۱- در صحنه غرب معلوم شد که وسائل و نیروی طرفین مساوی است. طرفین با اتصال جناحین خود بدربا و سرحد سویس قادر فضای لازم برای مانور گشته

و پس از تحلیل قوا در سنگرهای فرو رفته و در صدد تجدید قوا برآمدند. از آن
ناربین جنگی که باعث تحلیل قوا و بکاربردن ادوات فنی بود یعنی جنگ موضعی
با نام مختصات آن، که اروپا از آنجهت آماده نبود، شروع شد.

۲ - در صحنه شرق ارتش روس به جبهه چنستوخو (Czenstochau) کراکوی (Cracovie) و سیلزی (Silesie) و مراوه (Moravie) در گالیسی مستقر شده و تعادل را در پروس شرقی برقرار نمود.

۳ - برای آلمان نیروی مسلح روس به آلمان پیست. این کیفیت بهانه‌ای بدت هیندنبورگ داد که انتقال مرکز نقل را بشرق خواستار شود (در آن تاریخ هیندنبورگ بفرماندهی کل جبهه شرق منصب شده بود) در هو صورت این موضوع موجب انتقال یک قسم از نیروی آلمان به جبهه روس گردید.

۴ - آلمانها در صحنه شرق با عدم توفیق مواجه گشته و لی مغلوب هم نشدند. ضمناً آنها بواسطه داشتن خلوط آهن میتوانستند نیروی خود را سریعاً بست. طلوب سوق دهند. ارتشهای روس در یک جبهه طویلی پایند هاصل معینی گشته و برای آنها تقسیم بندی مفصل نیرو بعلت فقدان خلوط آهن مستلزم مدت زیادی بود.

۵ - راجع باهیت و رو دعنمای بجنگ نیز در آنوق اشاره شد.

پنجم هشتم جنگ در سال ۱۹۱۴ (از عملیات لذت تا آخر سال)

صنه شرق: عملیات لذت - عملیات در پهلوان: در گالیسی
و پروس شرقی - صنه غرب - صنه صربستان -
عملیات در باخی - جنگ مستعمراتی در افریقا - تبعیجه
جنگ سال ۱۹۱۴

صنه شرق: عملیات لذت (نقشه شماره ۱۷)

عملیات ماه اکتبر در لهستان و گالیسی برای هیچیک از طرفین نتیجه قطعی نداشت. کرچه متحدهن شکست سخت دیدند ولی همکی ارش خودرا حفظ نمودند چه ب موقع آنرا عقب بردن و برای عملیات آنی آماده کردند (مخصوصاً آلمانها). نیروی روس در ضمن نعرض خود زیاد متفرق گشت، قوای احتیاط استرالزیک خودرا بمصرف رسانید، و تشکیل یک خط داد و آن نیرو مرکز بعلف « کراکوی » درست جنوب غربی پیش رفت و منظورش تعاقب دشمن و ادامه نعرض بجا ب برسلاو (Breslau) بود. نیروی روس در این حرکت خود را بست و بجهت جنوب منحر ف شده و فضای بین ویستول و وارنا (Wartha) را باز گذاشت و جناح راست خود را بجاورد. چون آلمانها راه آهن را سخت خراب کرده بودند لذا این مسئله باعث تأخیر و کندی حرکت روسها گردیده امور عقب سر نیرو را دچار اختلال نموده بود.

نقشه طرفین (نقشه شماره ۱۷)

چون آلمانها در جبهه شرق نیروی آزادی داشتند و جناح راست جبهه روس هم در ساحل چپ ویستول، جلو رفت و برسلاو (Breslau) نیز مورد تهدید واقع

شده بود لذا این مسائل هیندنبورگ را برآورد که مجدداً در صدد پس نشاندن روسها به جای شرق بمنی بسته دورشو، برآید بطوریکه ضربت را با احاطه جناح راست روسها بین رو دخانه «وارتا» و «ویستول» بایشان وارد سازد.

برای این منظور هیندنبورگ مخفیانه پنج سپاه یاده و یک سپاه سوار (که قسمتی از «جنستوخو» و قسمتی از پرس شرقی برداشته بود) بخنای بین «ویستول» و «وارتا» سوق داد، و بدین طریق، در مقابل جناح مکشوف روسها قوای مهمی جمع کرد.

هیندنبورگ در نظر داشت که عملیات خود برضه روسها توسعه داده و بروزبه شکست قطعی وارد سازد. ولی برای این مقصود احتیاج به قوای امدادی از جمهوری فرانسه داشت و در آن موقع هم در آنجه، برد «فلاندر» در جربان بود.

در این اوان فالکن هاین (Falkenhayn) با دو موضوع مواجه بیشد: با اجرای نقشه اساسی جنگ را ادامه دهد یعنی شکست قطعی را در صحنۀ فرانسه وارد سازد و یا با هیندنبورگ موافقت کرده و قوای مقابل فرانسه را ضعیف نموده شکست قطعی را بروزه وارد آورده باشند که آن دولت را مجبور بر صحنه جدا کار نماید و یا لااقل بروی اورا برای مدت مديدة بداخله کشور پس بنشاند.

فالکن هاین هر دو شق را در نظر گرفت و صحنۀ فرانسه را کما کان صحنۀ همه محسوب داشت، فعلاً حاضر شد که ناجدی با تقاضا های هیندنبورگ نیز مساعدت کند. لذا ۷ لشکر یاده و یک لشکر سوار به جای شرق اعزام نمود، ولی یک قسمت از آنها دیر رسیدند بمنی هنگامی که دیگر جربان عملیات چاره پذیر نبود.

این چهار سپاه میتوانستند جنبه جدی تری عملیات بدنهند ولی، بدینهی است، که قادر به خارج شکردن روبه از عرصه جنگ بین الملل نبودند، در عین حال اعزام آنها باعث شد که آلمانها در «فلاندر» ضعیف شده و موقتیت حاصل نکردند. مقارن ۱۰ نوامبر، بمنی تا آغاز عملیات متفقین، وضع طرفین از اینقرار بود:

دو پروس شرقی ارتش دهم روس (۶ سپاه و ۸ لشکر سوار) در جبهه پیلکالن- آرپس، در مقابل ارتش هشتم آلمان (۴ سپاه و یک لشکر سوار) که در موضع مستحکم در بارچه های «مازوری» و رو دخانه «آنگراپ» واقع بود استقرار داشت. در سرحد جنوبی پروس: ارتش پنجم روس (۴ سپاه و ۳ لشکر سوار) در جبهه ملاوا- ولونسلاویک (Miawa-Wlozlawek) (که فقط یک سپاه آن در ساحل چپ ویستول بود) در مقابل یک سپاه پیاده و یک سپاه سوار نظام آلمان در ناساگرو و (Zastrow) در نزدیکی سلداو (Soldau) مستقر شده بود.

در ساحل چپ ویستول: بین «ترن و ورشن» (Thorn-Wreschen) نام ارتش ۹ آلمان (۵ سپاه پیاده و یک سپاه سوار C.C Richthofen) قرار گرفته بود، در مقابل آن قوای روس متوقف در نزدیکی ولونسلاویک (Wlozlawek) قدری بیش از یک سپاه از ارتش بکم بود. در جبهه کالیش- کمپن (C. Posen-C. Breslau) دو سپاه پیاده آلمان (Kalisch-Kempen) و یک سپاه سوار (C. Frommel) قرار گرفته بود، در جبهه «ولون- چنستوخوو»- (Wielen-Czenstochau) بیش از دو سپاه آلمان (سپاه و پرش Woysch) لشکر ۲۵ و لشکر احتیاط کاردو نیپ لاور (D. L. Bredow) متوقف بود که یک لشکر پیاده و ۳ لشکر سوار اطریش (Böhm-Ermolli) با پیشان ملحق بگردید، در مقابل آنها در جبهه «اوونه او»- پرژد پرژ دوار ارتش روس (۲۰ هزار) که عبارت بود از ۸ سپاه و ۴ لشکر سوار قرار داشت. در جنوب «چنستوخوو» در خط «کراکوفی» پسند در ساحل راست ویستول، تا میسلنیتسه (Myslenice) ارتش های پنجم و چهارم اطریش قرار گرفته بودند و در مقابل آنها ارتش ۴ و ۹ روس که با قوای اطریش تقریباً مساوی بود (۹ سپاه روس در مقابل ۸ سپاه اطریش) در جبهه پرژد پرژ- مخوس دو گاپونس (Przedborz-Meischow-Dunajec) مستقرار داشت.

در گالیسی و کاربات قوای متفاصل مساوی بود. از طرف متحدهین در آینه حدود دوارش اطریش: سوم وارش پلانزر- بالتن (Pflanzer-Baltin) در کاربات نا میر نوخلا (Toukhla) داخل عملیات بودند - از طرف روسها ارنشهای ۳۰۸ از دو ماپوتس ناستانیسلاو (Dunajec - Stanislaw) عملیات میکردند.

این تقسیم بندی قوا قدری بر روسها در پروس شرقی توفيق میداد (قریب ۲ سپاه وعده‌ای سوار) ، در مقابل « کراکوف » و در گالیسی هم ناحدی روسها توفيق داشتند ولی بین « اوونه او - پرژدبورز » قوای طرفین تغیری مساوی بود (در این حدود گروه « چنستوخوو » متحدهین در مقابل ارش پنجم بلکه قدری هم در مقابل اوش و روس مجبور به عملیات بود) . در ماحیه بین « دویستول » و « وارنا » پنج سپاه آلمان در مقابل یک سپاه روس قرار گرفته بود . باین مقابله با پشتی چندین مواضع مستحکم متحدهین را بیز علاوه گرد ، در صورتیکه روسها فاقد آن بودند و همچنین متحدهین خطوط آهن مفصل داشتند در صورتیکه روسها از این حیث بسیار ضعیف بودند و در ساحل چب « دویستول » خطوط بمه خرامی داشتند . باین جهت میتوان بطور قطع اظهار گرد که روسها در عملیات « لدزه » مقابله آلمانها فوق عددي خیلی زیادی داشتند ، بلکه قوای طرفین در این عملیات مساوی بودندی و هدایت آهافاوت داشت حتی میزان خستگی آها هم فرق نمیکرد .

هیند ہورگ در این قیل موارد در صدد بود که در ساحل چب « دویستول » بر روسها ضربت قاطعی وارد سازد که به فقط آها را کاملاً متوقف میساخت و از نعرض باز میداشت بلکه نیروی آهارا بکلی ملاشی نمیکرد . نقطه مشارا به اصولاً عبارت بود: جلوگیری از روسها در تمام طول چبه و وارد ساخن ضربت شدید به پهلوی گروه ساحل چب آها در فاصله بین « دویستول » و « وارنا » .

برای انجام آن نقشه دستورات ذیل صادر شد .

ارش ۸ بوشن پروس شرقی را عهددار نمیگردد ، ارش ۹ (ماسکنزن) ارش ۸ بوشن پروس شرقی را عهددار نمیگردد ، ارش ۹ (ماسکنزن) مرکب از ۵ سپاه پیاده و یک سپاه سوار در خط ترن - ورشن (Mackensen) باز شده و با جدیت فوق العاده در جبهه ولوتسلاویک - (Thorn-Wreschen) (دنبه) (Wlozlawek-Dombe) اقدام بعرض میکند و بخط عقب نشینی ارش ۲ روس

نجاوده نماید . بعد در سمت جنوب ، در بقیه خط جبهه در لهستان و در گالیسی ، قوای اتریش و آلمان موقتاً نرض روسها جلوگیری میکنند تا پس از خانمه تقسیم بندی قوای اتریش نیز اقدام به تصرف نمایند .

ژنرال ماکنزن (Mackensen) عجله داشت ، تا نرض آنها برای روسها غیرمنتظر است ، زودتر شروع عملیات کند لذا روز ۱۱ نوامبر ، بسپاههای خود امر به تصرف صادر نمود ، در صورتیکه سپاههای « بوزنان و برسلااو » و گروه بهار ملی (Böhm-Ermolli) هنوز مناطق مقرر را اشغال نکرده بودند .

فرماندهی کل نیروی روس در همان موقع با جرای نقشه نهاد جم در پروس شرقی که از آغاز جنگ منظور نظر نبود پرداخت .

روسها در نظر داشتند که بدون توقف بخط مبدأ پیشرفت و از آنجا برای نهاد جم عمیق بداخل آلمان اقدام کنند . آخوند مبدأ انتخابی از قرار ذیل بود :

یاروچین - کمپن - کانوویش - اوسوتیم - Jarotschin-Kempen-Kattowitz-Oswetzim (Jarotschin-Kempen-Kattowitz-Oswetzim) و مقرر شد در صورتیکه دشمن از این نرض جلوگیری نماید و هم شکسته شود . روسها گمان بکردند خطرناکترین گروه دشمن قوای منوف آنها در ناحیه « چنستو خرووا » است ، که برای حمله بآن ، ارنش ۵ مأمور شد (۷ سیاه) و ضمناً مقرر بود در سمت راست خود از مساعدت ارنش ۲ ، که بسمت دگالیش ، پیش میرفت ، و از سمت چپ از ارنش ۹ ، که عملیات را از جانب « کراکوی » نماین بکرد استفاده نمایند ، سایر ارنشها پر تیپ ذیل مأمور حفظ پهلوها بودند : ارنش ۱۰ و یکم از طرف پروس شرقی و گروه گالیسی از جانب هنگری . برای آغاز نرض بعدی روز ۱۴ نوامبر معین گردید .

نتیجه

طرفین با نظریات استراتژیک فوق داخل عملیات « لدز » شدند ، ضمناً باید علاوه بر داده آلمانها در ضمن عملیات ماقبل که نیروی روس را بست خود متوجه کرده بودند

تاجدی از تقسیم بندی آن اطلاع پافتد، ولی برای روسها نمرکز قوای مهم دشمن بین «وبیتل» و «وارنا» کاملاً غیر مترب قب بود، گرچه این با در قوای محظ سوار نظام روس گزارش نقل و انتقال قوای آلمان را داده بود، ولی مرکز فرماندهی کل باور نکرد.

متعددین دارای نقشه‌ای روش و کاملاً ثابت و مین بودند که با تقسیم بندی نیروی دشمن تعیق می‌کرد و نتایج فاطمی بدست بداد. ضمناً آلمانها اجرای مانور «طرز شلیف» را که قدری خطرناک بود در نظر گرفتند. و در این مرتبه بوسیله سوق «پیاه چجاج مکثوف» و مواسلات ارتشهای روس آرا نمین نموده و اساس آنرا بر فوق مانوری ارتشهای خود قرار دادند.

از طرف روسها ادامه عملیات بودند^{۱۸} دشمن متوجه با همان نمرکز نیروهای طبیعت در مدت عملیات متند قبلی پیش آمد و مشاهده می‌گردید که قادر هرگونه نرا کم قوا بوده و مأموریت محوله به ارتشها ارای اشغال حدود نیز مبهم و بدون رعایت قوای دشمن بوده است. روسها در قبال نقشه جدی آلمانها که در صدد بودند با مشت قوی چجاج و عقب‌سیر آنها ضربت شدید وارد سازند در عوض آنکه با اجرای تقسیم بندی مناسب مباررت گشته تعیین خطوط و حدود غیر متوجه پرداختند.

خلاصه، با پستی متذکر شد که در آغاز این عملیات تصادفی تمام عوامل پیشرفت و توفیق با آلمانها بود مشروط بر اینکه شرط رق آسانی مباررت می‌نمودند تا روسها غافلگیر شده مجال دفع آرا نداشته باشند.

جزیان عملیات (تفصیل شماره ۱۸)

شرط پیش از موقع ماگنزن روز ۱۱ نوامبر، با پیامد جبههٔ ولونسلاویک دُبِه (Włozławek-Dombe) هنگامیکه هنوز روسها نظر خود را بست غرب شروع نکرده بودند کاملاً بزبان آلمانها تمام شد چه موجب گردید که فرماندهی نیروی روس تاجدی از مخاطره‌ای که پیلوی داشت اورا تهدید می‌گرد آگاه شده

و در صدد جلوگیری از آن برآید. لذا موقعیکه قوای معظم آلمان در ۱۴ نوامبر به کوتنو (Kutno) نزدیک شد، درین رودخانه «ویستول» ویر (Ner) بجای پل سپاه (ه سپری) با ۲۰ سپاه روس برخورد نمود که مهای بوشاندن «کوتنو» بودند، چه نقطه مزبور ارتباط بین ارتش یکم و دوم وعقب سر آنرا تأمین میکرد. بعلاوه، پتمان ارتش ۲ روس امر شده بود که آن روز، در عوض تعرض بسمت غرب، هجانب شمال حرکت کند، وارتش یکم هم سپاه ۶ سپری را از ساحل راست «ویستول» بساحل چپ اعزام میداشت.

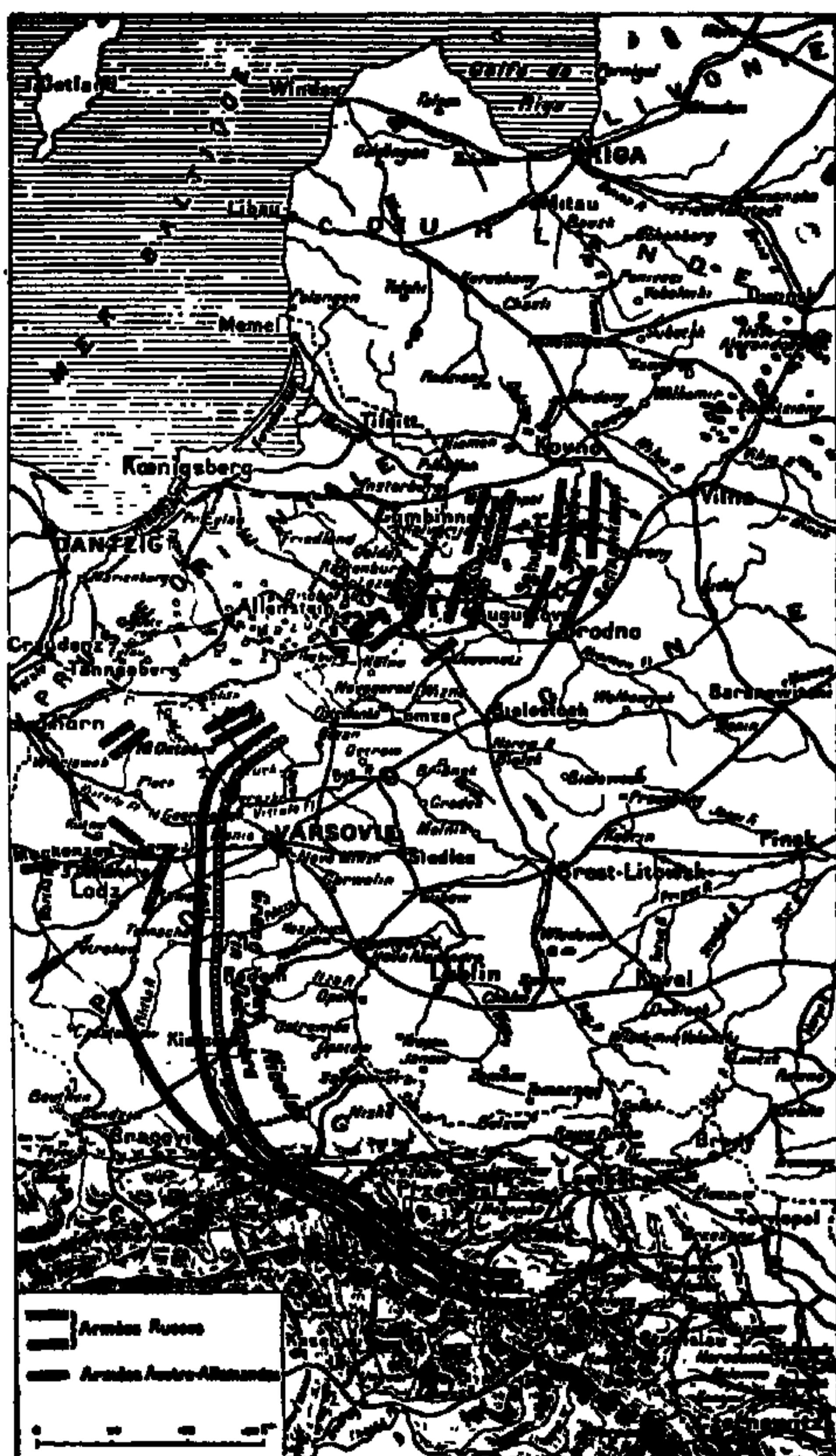
لذا نبرد کوتاو (Kutno)، بعوض بکروز، سه شباه روز طول کشید. گرچه آلمانها فاتح شده و حتی بدخول در فاصله بین ارتش یکم و دوم روس بیزموفق گشتند ولی دوانز آن برد وضیت استراتژیکی، برخلاف وضع مساعدیکه آلمانها در آغاز عملیات داشتند، نزیان آها نغير یافت. ارتش ۹ آلمان که قوای مرکزیش (سپاه ۲۰-۲۵ و قدری از سپاه ۱۷) روز ۱۷ نوامبر در خط رودخانه بزورا (Bzura) بین لوویچ (Lowicz) و لنچیتسا (Lentchiyca) واقع شده بود، قوای روس را در پهلوهای خود بترنیب ذبل حس میکرد: در پهلوی چپ، کنار «ویستول»، مقابله پل سپاه آلمان: ۳ سپاه روس (۶-۵ سپری - سپاه ۲)، و در شمالغرب «لادز»، در برای پل سپاه آلمان (۱۱) سه سپاه روس (۲ سپری - ۲۳) واقع بود. در سایر نقاط تمام ارتش دوام و پل قسم از ارتش ۵ روس، که بست غرب پیش رفته بود، بمنظور مسدود کردن شکاف حاصه، جبهه خود را به طرف شمال و شمالغرب نغير میداد.

اکنون مقارن خانمه نبرد کوتاو (Kutno) و نصرف آن از طرف آلمانها، بایستی نقشه آلمانها را با آن مقیاس بررسی که لودندرف در نظر گرفته بود و واژگون شده محسوب داشت زیرا برای اجرای آن، موقع مناسب ازدست رفته بود و دیگر آلمانها دارای تفرق عددی لازم بودند. در مبارزات بعدی فقط پیشرفت های محدودی برای آها امکان پذیر بود.

ها آن طرز تقسیم بندی که برای قوای پیش آمده بود ظاهرآ دو مرکز مبارزه را برای آنچه پیش گوئی میکرد: بکی در سمت «لوبج» (Lowicz) و اسکر نوینسی (Skiermiewice) که مرکز راه آهن بودند و نصرف آنها باعث قطع ارتباط ارتش ۲ با ورشو، بیکر دید، (چهراههای حمل تدارکات و قوای امدادی بود)، و دیگری سمت لنجینسا - برزینا (Lentchyca-Brezina) بود که باعث محاصره ارتش ۲ میشد. مبارزات بعدی در پیرامون این نقطه مرکز میباشت. ولی آلمانها بست مهم «لوبج» کمتر نوجه کرد و منحصر آن محاصره ارتش ۲ پرداختند.

آلماها در مقابل ارتش یکم روس در جبهه «دیستول - لوبج» فقط سه پیکم احتیاط و سوار را قرار داده و آن قسمها با متوجه ساختن فشار خود بست سوچاجو (Sochaczew) روسها را قادر ساختند که در زدیکی «لوبج» گروهی قرب بدو سه پیکم تعرض آهتهای سمت استریکو (Strykow) و «لدز» نمود. آلمانها ۲ سه بشکاف سمت برزینی (Brzeziny) روانه گردند و آن سپاهها از طرف سه ۱۷ اعراضی برخند «ذکریز»، و از طرف سه ۱۱ اعراضی از سمت شمالغرب برخند «لدز» پشتیبانی میشدند. معهذا، روسها نواستند در روز ۱۹ نوامبر دو سه در شرق «لدز» بین آندرسپل (Andrespol) و دوبرووا (Dombrowa) جبهه بشرق، پیکم سه در شمال «لدز» جبهه بست «ذکریز» و دو سه جبهه بشمالغرب، از «آلکساندرو نابولیا»، بر ضد سه ۱۱ آلمان مرکز دهند. از سپاه های «پوزنان و برگلانو» که زدیک میشدند روسها بوسیله سه ۱۹ و قسم سوار که در مغرب «لاست» باز شده بود جلوگیری مینمودند.

بالاخره در اثر تقسیم بندی حاصله، و عملیات متفق و مجدّاه قوای آلمان و بواسطه عملیات متفق پاییوسته ارتش روس که تحت فرماندهی سه فرمانده ارتش و پیک فرمانده جبهه و فرار کاه کل هدایت میشد و در عوض کمک بهم، مانع

جبهة روس - تعرض آثارها بست وعشرون مکس العمل روسيا

از سپتامبر تا نومبر ۱۹۱۴

(۲۰۶)

یکدیگر بودند، در عصر ۲۲ نوامبر اوضاع کلی در حدود «لذ» صورت ذیل را پنهان گرفت:

سپاه یکم احتیاط آلمان سمت خود را از شرق بغرب تغییر داده، و به «لویچ» نزدیک شد، خطر یکه باین نقطه مهم متوجه بود روسها را وادار کرد که معملاً از قسمتهای مختلف نازه وارد ساخلوی «لویچ» را تشکیل بدند و ساخلوی مذبور مونق، شد که آن نقطه مهم را در نظر نگاه دارد.

ضمناً گروه ضربنی «لویچ» جبهه ذیل رسید؛ «ولیا - راگوزینسکا - استریکو - برذبنی (Volia-Ragosinska-Strykow-Brzeziny) و عقب سر سپاه ۲۰ و قسمتی از سپاه ۱۷ آلمان را که بر ضد «لذ» وارد عملیات بودند نهادید می نمود و مشغول ایجاد جبهه سر ناصر با ارش ۲ روس گردید. این موضوع یک قسمت از سپاه ۱۷ و ۲۰ آلمان را مجبور گرد که جبهه خود را بست شمال شرق تغییر دهد و در مقابل گروه «لویچ» بین «اسکشوی - شاوین» اشغال موضع نماید.

«لذ» در سمت شمال از سه طرف بطور نیم دایره از «کنستانتینو» کنار رو در نر (Nikolaiev-Loghevniye - لوگویکه ماله و استوکی Male-Stoki) بست نیکولا یو - لوگویکه ماله و استوکی (Male-Stoki) بوسیله ۳ سپاه روس (۴ - ۲۳ - ۲ سپری) مدافعت میشد و در مقابل آن سه سپاه آلمان (۱۷ - ۱۱ - ۲۰) واقع بود.

سپاه ۲۵ احتیاط واشکر ۲ گارد احتیاط آلمان که داخل فاصله بین «لذ» و «برذبنی» شده بودند در طی حرکت خود نخست در جنوب غرب و بعد در غرب مقاومت سپاه های روس (یکم و بکم سپری) در خط بدن - رذگو (Bedone-Rzgov) در خوردند. در اینجا نوانستند جاده «لذ - پتروکو» (Lodz-Petrokow) را نصرف کرده و «بطریکو» را نیز مورد نهادند قرار دهند. ولی در همان حال قسمتهای سپاه یکم سپری و پنجم (از ارش ۵ روس) بآن حدود رسیده بودند.

بالاخره سپاه های پوزنان و بر سلانو گروه اطربیشی به - ارمولی (Böhm-Ermolli)

هم جبهه سرادز - نورادلسک (Sieradz-Noworadomsk) نزدیک بودند . روسها در مقابل آن فقط سپاه ۱۹ را در نزدیکی لاسک (Lask) و دستجات سوار ویلک نیپ کر نادیه از ازارش در نورادلسک (Nowo- Radomsk) داشتند .

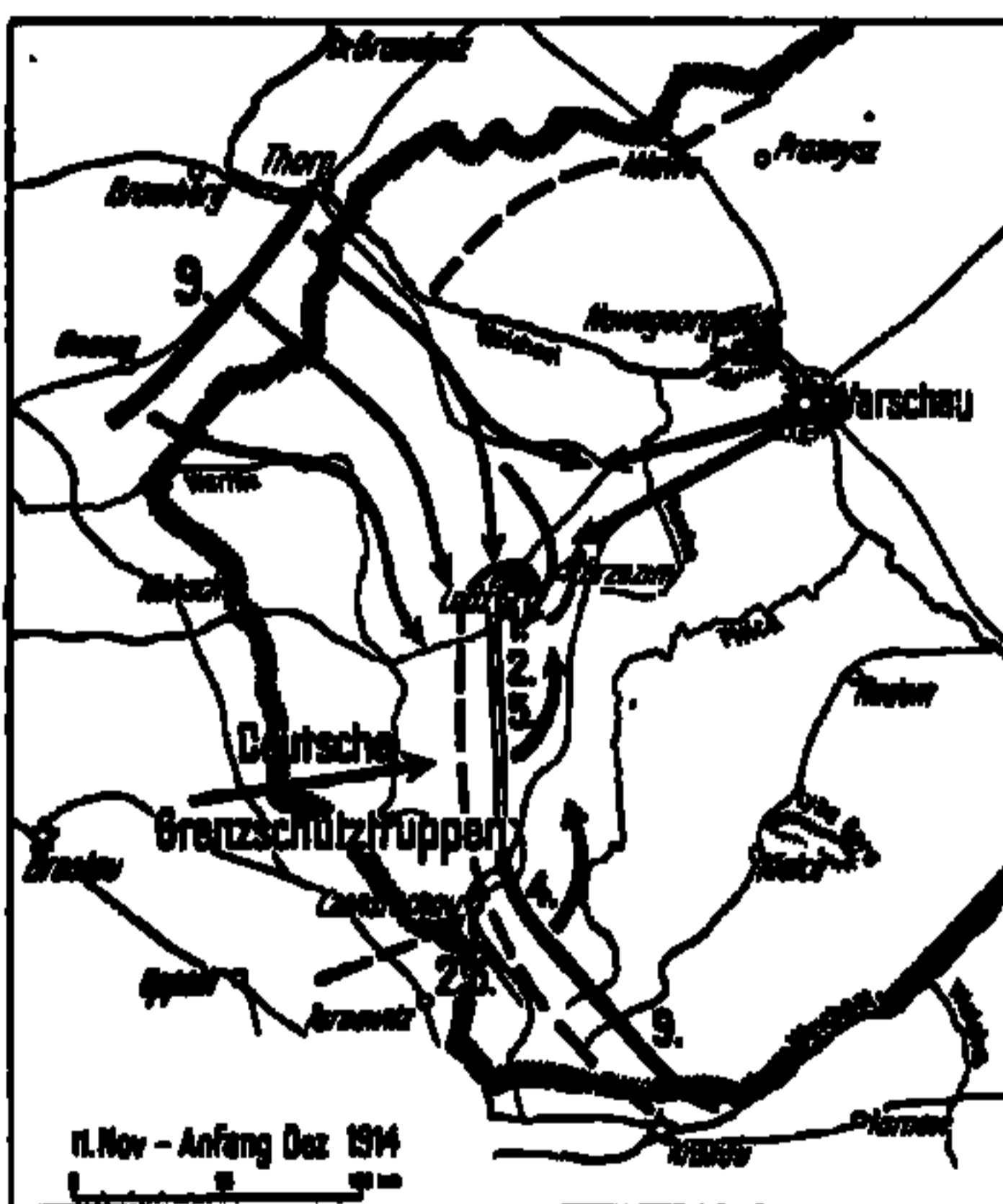
وضعت طرفین هنگامی که سپاه ۲۵ احتیاط و لشکر ۳ کارد احتیاط آلمان در شب ۲۲ نوامبر نصیب بقطع حملات بعدی و خلاصی خود از دائرة محاصره روسها گرفتند بقرار فوق بود ، زیرا که آلمانها علاوه بر قسمتهای فوق از طرف قوای سوار بزر در محاصره بودند (نقشه شماره ۱۹) .

آلمانها برای خارج کردن خود از محاصره سمت شمال را انتخاب نمودند و شب ۲۴ نوامبر ، در نتیجه وضعی که در ارتش روس بواسطه فرماز وائی چندین رئیس حاصل شده بود ، لشکر ۶ ضعیف بیرونی را در نزدیکی « مرزینا » در هم شکسته و داخل فاصله بین سپاه ۱۷ و ۲۰ شدند . آلمانها دوره بحران را طی نمودند ولی بمحاصره ارنش ۲ روس موفق نگشتد .

جهة آلمان بدین طریق صورت جمعتری بخود گرفت بعلاوه از جبهه فرانسه و سپاه پکملک هیندلورگ رسید .

هیندلورگ از رسیدن قوای امدادی استفاده نمود و نصیب گرفت که عدم موقیت حاصله در محاصره ارنش ۲ روس را چنان سازد و بنظر دوست « ورشو » مبارکت کند ، ولی این نظر دن فقط جبهه ای بود .

از طرف دیگر ، ژرال « روزسکی » ، مصر آذمر کن فرماده کل تقاضای عقب بردن ارنشی ۲ وه را که زیاد فرسوده گشته و امور ندارگات و مهمات آلمان مختل شده بود مینمود که بدین وسیله ارنشی مزبور را مجددآ برای جنگ آماده کند . لذا فرماده کل روز ۳۰ نوامبر دستور داد که ارنشی ساحل چپ جبهه « ایلو - نوماشو » و رو دخانه « پیداء » با هموضع چهار رو دیسی : « بیزورا - راوا - پیلتسا - پیداء » (نقشه شماره ۱۷) عقب نشینی کند چه در آنجا بواسطه باریکی جبهه ، ارنشها میتوانستند تجدید تسلیم پنهان نموده و قوای احتیاطی لازما نمین کنند .

الهزء
(از ۱۱ نوامبر تا آغاز دسامبر ۱۹۱۴)
(۷۰ کیلومتر)

پس از مدتی بررسی که در اثر تقاضای «روزسکی» راجع بعقب نشینی بگنار «ویستول» و در اثر تقاضای «ایواف» برای باقی گذاردن آن ارتشها در محل خود بعمل آمد، ارتشهای ساحل چپ روس تا ۱۸ دسامبر بهجهة سوخاچو- راو- اپچنو- مولو- گشج- روویدا (Sochaczew-Rawa-Opoczno-Mologosh-Nida) عقب نشستند، و در آنجا عملیات جنگی ندریجًا خاموش شده و طرفین شروع با رايش زمین و فرو رفتن دو سنگرهای نمودند. (نقشه شماره ۱۷-۱۹).

نتیجه

آلماها از عملیات «لدز» تایمی را که انتظار داشتند بدست پیاو را نمودند یعنی نتوانستند که لااقل ارتش ۲ با پکم روس را نابود سازند. علت آنهم معین است: زیرا سانحه‌ای که برای ارتش «سامسوف» رخ داد و آنرا نابود ساخت ممکن است در هر قرنی یکبار پیش آمد کند، اجرای مکرر بک نوع نقشه معین عملیاتی محسنات خود را از دست پیدهد چه دشمن برای جلوگیری از آن تدابیری میاندیشد. ولی در هر صورت پیشرفت استراتژی کلیه عملیات با آلماها بود زیرا نه فقط موفق شدند که روسها را مجبور به چشم پوشیدن از تعرض پروس شرقی نمایند بلکه ایشان را وادار بر قتن بسمت شرق بزرگی «ویستول» کردند.

راست است، که آلماها با فدا کاری عظیم و خطر نابود شدن دو سپاه خود باین توفیق ناکل آمدند، زیرا هدایت عملیات از طرف ژرار روزسکی بسیار منفی بوده است چه گذاشت آلماها از حصارهنجات پاپند، ولی هیندبورگ موفق شد که استعداد جنگی ارتشهای ۲ و ۵ روس را متزلزل سازد، و با نتیجه دروزسکی، ماگزیر تقاضای عقب بردن ارتشهای مزبور را پشت رود «بزورا» (Bzura) نمود.

تابع رضایت پخشی که منطقین از این عملیات بدست آوردند نه تنها عبارت از انتقال ۴ سپاه دیگر آلمان از جبهه فرانسه بست «لدز» بود، بلکه صحنه روس برای آلماها کسب اهیت خاصی نمود که مجبور پاعزام قوا و نگاهداری لیروی مهی در آن صحنه گردیدند و دیگر نمیتوانستند عمل آنجا را ناتمام بگذارند.

طیبه این مسائل بقوع صحنه فرانسه بود چه قوای آلمانها از آن صحنه تدریجاً کاسته بیشند.

طرز اجرای عملیات از طرف آلمانها حاکم از محنات ذیل است: نیعنی مقصود میعنی، نمر کر قوای لازم برای اجرای آن، جدیت، خودکاری، هدایت دقیق عملیات، و استعداد مانوری کامل ارتش آنها. فقط میتوان خاطر شان کرد که اکثر آلمانها پس از نبرد کوتو (Kutno) ضربت اصلیرا بوضو «لیچتسا» (Lentchyca) و سمت جنوب با همان فداکاری به «لویچ» (Lowicz) و «ورشو» وارد میساخند تابع بهتری بدست میآوردند. راجع بر سهای این عملیات را با منفی نرین شرایطی شروع کردند، با آنکه از عهده انجام آن برآمدند، وای باشی خاطر شان کرد که عمل فرماندهی کل جبهه قابل تنقید بود چه وظایف سه فرمانده ارتش را مخلوط کرد و در اثر دخالتی که در دستورات آنها مینمود هدایت عملیات قلعی را صورت ناقصی در میآورد.

و نیز باشی مذکور شد که فرماندهی روس در این عملیات روش خاصی را اتخاذ کرده بود و آن علاقه مفرطی بود که فرماندهی مزبور تغییر دادن سمت ارتشها بطور مؤرب ابراز میداشت، در سوابق که مینوانت تعداد سپاهی را که مورد احتیاج او بود از جبهه برداشته و از خطوط عقب سمت مطلوب کمیل دارد.

عملیات در پهلوها

عملیات در پهلوها در مدت مرحله جاری تقریباً بوضعیت استراتژی طرفین تغییری نداد.

دو گالیسی اطریشها بسیار دیرینی در آغاز ماه دسامبر، بنعرض مبادرت نمودند و موقعیاً در معابر بات لیمانوا (Limanowa) و نووساندتس (Nowo Sandec) و موتویا در نزدیکی این شهرها بیش از ۳۰ هزار نفر را کشته بودند. این مبارکه بمقابل ارتش ۳ روس که موقع عقب نشینی ارتش ۹ بکنار رود «نیدا» او نیز بکنار دوناپوتس (Dunajec) عقب نشسته بود پیشرفت موقتی حاصل کردند. قوای روس وضع خود را بست مشرق در کارپات از «وی پیج» بطرف

عملیات «لذر»

زوال بنسان فرمانده لشکر ۳ آلمان نا درهم شکست لشکر ۱ سپری روس در سمت «برژه زینی» (Brzesluy) توای آلمان ار محاصره روها خارج ماخت و ۶۰ هزار اسیر نیز ار آها گرفت. دین صریق پنج لشکر آلمان ار محاصره نخات یافت.

(۲۶ نوامبر ۱۹۱۴)

حله سوار نظم آلمان و امیرش، خوانهای روس در ویدیگی «لذر».

(مقاله ساله ۱۹۰۶)

و نسز سکویتسه - دوکلا - سانک - نورکا - نادورنا - سلتین،
(Wisnicz-Ciezkowice-Dukla-Sanok-Turka-Nadworna-Seletine)
خط کرد.

در پروس شرقی در جبهه ارتش ۱۰ عملیات بر ضد ناحیه دریاچه ها تقریباً
جنبه جنگ موضعی بخود گرفته و دریک حال متوقف بود. درست « نارو » که
تاپیر بزرگی نسبت بعملیات « ورشو » داشت، آلمانها در ماه دسامبر پمناسبت رسانیدن
قوای امدادی از جبهه فرانسه، فعالیت عاملی بروز دادند.

در این سومعاربات در ناحیه پراسنیش (Prasnysz) بوقوع یوسته وشدت
بسیار داشت و بحر کث روسها ناهملاوا، وعقب لشی نی سپاه نساстро (Zastrow)
بخط « سلداوو - نیدنورگ » ختم شد.

در اوآخر ماه دسامبر در نام جبهه روس آواش حکم رما گردید و طرفین
با کمال عجله بآراش زمین و فرورفتن در سنگرهای پرداختند. معهذا، جنگ موضعی
در این صحفه نسبت بصحنه غرب صورت ملایمتری بخود گرفت.

صحنه غرب

عملیات « لذ » موقعي شروع شد که یک سلسله معاواربات مانوری طولانی در
جهه فرانسه خانمه یافه بود و طرفین، پس از رسیدن به دریا، خواستند که در
« فلاندر » نیز بمعاربات جبهه ای پردازند، ولی دچار ضعف گردیده و بدون اخذ
تبیهه مهمی در سنگرهای جایگیر شدند.

با ترتیب فوق انتظار کمک از طرف فرماندهی فرانسه نسبت به جبهه روس بعید
بنظر میرسید.

معهذا، ژفال ژفر، گرچه بسیار دیر، (۸ دسامبر)، امر داد که در سراسر
جهه متفقین با جرای ضربهای محلی مباردت شود، و در اثر آن هر چند قوای
آلان سخت متزلزل گشت، ولی تابع قطعی حاصل نگردید و ممکن نشد که از
تقل و انتقال چهار سپاه آلمان جبهه روس جلو گیری بعمل آید، فقط معاواربات

مزبور ناتیجہ حاصل کر دیکھ دیں کہ درجنگ موضعی ضربت ہائی جداگانہ در صورتیں کو روی اصول دینامیکی تنظیم نشده و بوسیلہ نوبخانہ پر فدرنی بنتیانی نکر دننا چہ درجه بی حاصل است۔

جبہہ صربستان (شماره ۰)

صریبها پس از نخلیہ «بلگراد» و عقب لشبانی بارتفاعات رودنیک (Roudnik) و کوسمای (Kosmaï) موفق با خذ نوبخانہ و مهمات از منافقین گشته و مصمم شدند کہ مجدداً بر ضد ارتیهای اطریش کہ داخل کشور شدہ بودند پاک عرض مبارکت کنند۔ در ۳ دسامبر صربها در زیر پوشش مہ بوسیلہ ارش بیکم خود از ارتفاعات «رودنیک»، اقدام بحملہ ماہورا، کردہ و شکست فاحشی با اطریشیها وارد ساختند و آهارا تا کنار «دورینا» نمایق بعودند۔ پس از تأمین فتح در این حدود، ارتیهای ۲ و ۳ صربستان نیز نوبہ حود بنعرفی اقدام کردند، و با اجرای گردش بازو چب جناح چپ اطریشیها را با کمال بی نظمی پشت «دانوب»، عقب راندند و «بلگراد» را نجات دادند۔ از ۱۳ دسامبر صربستان مجدداً از وجود خصم باک شد و به ارتیهای اطریش شکست فاحشی وارد آمد و صربها مقدار زیادی غنائم جنگی و اسیر بددت آوردند۔

این شکست برای متحدین سیار، محسوس واقع گردید، چہ صربستان از لحاظ ارتباط مستقیم دول مرکزی با عنتمانی بمفرله سدی محسوب میشد۔
تا پائیز ۱۹۱۵ عملیات جنگی در صحنہ بالکان خاموش گردید۔

عملیات دریائی

عملیات دریائی منافقین در این مرحلہ عبارت بود از تشریک ساعی در نصف منعمرات افریقائی آلمان، رسیدن ذخائر صربستان و مونتگرو، استقرار محاصرة کامل دریائی آدریانیک، بسیار دمان استحکامات دارداش، تشکیل ماوبخش نوانایی، چارداش جبهہ عملیات آنی در آجیا و برای جنگ رزم ناوہا۔

بُلر پادشاه صورستان در چهل
(چهل ساله ۱۸۰۰)

مرکز این جنگ دریائی مبارزه با ناو بخش مقندر دریا سالار اشپ (Spee) است که مرکب بود از رزم ناو های آلمان ، ناو بخش مزبور روز اول نوامبر در سواحل شیلی (Chili) شکست فاحشی در محاربه کورنل (Coronel) بناوبخش انگلیس تحت فرماندهی دریاسالار «گرادوک» وارد ساخت ولی خود او هم در ۷ دسامبر نزدیک جرایر فالکلاند (Falkland) از طرف ناو بخش دریاسالار «اشتروود» دچار شکست گردید و سه ناو از بهترین ناو های خویش را از دست داد .

اصولاً جنگ رزم ناو در شرایط متفاوتی انجام میگرفت . رزم ناو های آلمان جون نمیتوانستند بناوگان خود که در آب های داخلی محبوس بود منکر باشند لذا ندریجآ نابود میشدند . بدین طریق ، عمل رزم ناو های آنها تا آغاز سال ۱۹۱۵ بصر رسانید و مبارزه دریائی را بعداً صورت جنگ زیر دریائی تجدید نمودند .

جنگ مستعمراتی

جنگ مستعمراتی برای نصف مستعمرات افریقائی در پائیز ۱۹۱۴ شروع شد و بضی از آن چند سالی ادامه داشت . چون مبارزه در افریقا با سایر عملیات جنگی ارتباطی ندارد ، لذا ما شرح تمام آن مبارزه را یکجا در آخر سال ۱۹۱۶ که آغاز آلت ، فراد مدهیم :

مبارزه برای تصرف کامرون

کامرون (Cameroun) (که فرب ۷۹۰ هزار کیلو متر مربع است) ، از قدیمی ترین مستعمرات افریقائی آلمان محسوب میشود ، این مستعمره پس از اختلاف آگادیر (Agadir) سال ۱۹۱۱ بوسیله کوگو (Congo) فرانسه نوسه یافته و نسبت به کونکو واوبانگی (Oubanghi) موقعیت نهادید آمیزی احراز کرد . بهین علت آلمانها دفاع «کامرون» را بسته درجه رسانده و زمامداران فرانسه و انگلیس نیز پانچا نوجه خاصی مبذول میداشتند .

دفعه مستعمره مزبور بوسیله استحکامات و قلاع کوچکی که نداد آن پیش از ۴۰ بود و نسلیحات کاملی را داشت نامی بگشت، استحکامات مزبور بمنزله تکه گاه برای اوش آنجا بود (که به ۶ هزار تیر انداز بومی با ۲ هزار کادر اروپائی بالغ بیکرده) ، جنگل های منطقه حاره و جاده های مختصر ارابه رویز بدفاع آن گمک بیکرد.

نقشه متفقین عبارت بود از معاصره دکارون، از سمت دریا و از طرف خشکی در طول پیش از ۴ هزار کیلو متر و نگ کردن ندریجی این دایره معاصره، لذا سوق فوارا بطريق ذیل نشکل دادند:

در شمال ستون فرانسوی از چاد (Tchad) و سوون انگلیس از نیز ریا (Nigeria) قرار بود که مرکز مهم شمال کامرون یعنی گاروا (Garoua) را انصاف کند. در شرق دوستون فرانسوی از نسبنگا (Zingha) و بونگا (Bongha) بست پاآوند (Yaoundé) که مرکز است حرکت بیکرده از طرف جنوب دوستون از گنگوی فرانسه بکامرون جنوبی داخل شده و قرار بود که از سمت دریا قوای فرانسه و انگلیس مرکز تجاری دوالا (Douala) و ساحل را انصاف کند. سونهای شمالی روزه ۳۰ زویه ۱۹۱۵ به گاروا (Garoua) بزدیک شدند ولی جرئت نکرده بکه بآن نقطه مستحکم برش آورند، لذا آزا معاصره نمودند فقط پس از چهار ماه معاصره ساخلوی آلمانی آن (۷۰۰ هر) پس از تمام شدن نمام ذخائرش در روز ۱۱ زوئن ۱۹۱۵ نسلیم شد.

ستونهای شرقی در هر گرفته که قبله با پکدیگر ارتباط برقرار کنند پس از آن بطرف پاآوند (Yaoundé) پیشروی می‌ایند. سونی که از نسبنگا خارج شد در آخر ماه دسامبر ۱۹۱۴ به برتووا (Bertoua) رسید، و از آنجا پس از ۵ ماه استراحت در ماه زویه ۱۹۱۵ به دوم (Doumé) رسیده واز مشرق شروع پاگامنه فلات پاآوند نمود. سونیکه از بونگا (Bongha)

حرکت کرد در خط جریان رودخانه «شانگا» (Shangha) بست بالاعام شده و در «اواسو» (Ouesso) منتظر قوای امدادی جدید گردید، روز ۱۵ ژوئیه به «لومی» (Lomié) رسیده، در آنجا باستون شمالی ارتباط حاصل نمود.

ستونهای جنوبی در نیمه ماه ژوئیه ۱۹۱۵ به «بیتام» (Bitam) و «آکوآفیم» (Akoafim) رسیده و قطعه جنگی جنوبی «کامرون» را اشغال گردید.

ستون ساحلی، که قویتر از سایرین بود (قریب ۳ هزار نفر) روز ۲۸ سپتامبر ۱۹۱۴، پس از سه روز بمباردمان بوسیله ناوگان، بندر «دوالا» (Douala) را تصرف کرد، پس از آن تقسیم گردید:

انگلیسها در طول خط آهن بست شمال حرکت کردند و فرانسویها بطرف مشرق رفتند. انگلیسها روز ۱۰ دسامبر آخرین نقطه راه آهن یعنی باره (Baré) را متصرف شدند، فرانسویها با ذخیره زیاد تا ۱۱ سپتامبر ۱۹۱۵ پنجه آخر راه آهن یعنی «ایزکا» (Iseka) رسیدند.

بدین طریق، تا آخر سال ۱۹۱۵ ستونهای منقین از همه طرف مرکز مستملکات آلمان یعنی فلات «باوند» (Yaoundé) را تحت فشار فرارداده و در ۱۹۱۶ ژانویه آنرا نصرف کردند، و پس از آن تمام «کامرون» مسخر گردید.

مستعمرات جنوب غربی آلمان در افریقا

مستعمرات جنوب غربی آلمان در افریقا (بمساحت ۸۲۵ هزار کیلو متر مربع با ۲۰۰ هزار جمعیت بومی و ۱۴ هزار اروپائی) برای انگلیسها نهایت اهمیت را داشت زیرا با مستملکات آنها «ترانسوال» و رود آراز (Orange) اتصال پیدا میکرد.

دور آغاز جنگ آلمانها اراضی کوچک «والپیش بای» (Walfisch-bay) را تصرف کردند و خواستند در «ترانسوال» و حدود رودخانه «اراز»، بر علیه انگلیسها قبامی برباکند. ولی انگلیسها سریعاً انتظام را برقرار گردند؛ در ماه نوامبر ۱۹۱۴ انگلیسها با کمک نیروی دریائی «شوآکو پیوند» و «لودرپتسپوخ» را که نقاط اولیه راه آهن بود نصرف کردند، پس از آن قوانی در طول راه آهن برپاست